

Redovisning av miljöledningsarbetet 2018

Riksgäldskontoret

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 156

Antal kvadratmeter lokalyta: 3 714

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Ja, endast ISO14001

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Riksgäldens Hållbarhetspolicy

Avsnitt 3 Miljömässigt ansvarstagande

Riksgälden ska bedriva ett miljöarbete som bidrar till ett långsiktigt och hållbart samhälle. Miljöarbetet ska vara integrerat som en naturlig del i Riksgäldens verksamhet. Riksgäldens medarbetare ska ha kunskap om verksamhetens betydande miljöaspekter.

Riktlinje för miljöarbete på Riksgälden

1. Inledning

Riktlinjen beskriver hur Hållbarhetspolicyns avsnitt 3, Miljömässigt ansvarstagande, ska uppnås.

2. Syfte och mål

Syftet med riktlinjen är att klargöra hur miljöarbetet ska bedrivas för att hållbarhetspolicyns avsnitt för miljömässigt ansvarstagande ska uppnås. Riktlinjens mål är dels att tydliggöra ramarna för Riksgäldens miljöarbete och dels att beskriva hur miljöarbetet följs upp.

3. Ansvar

Enheten för Ekonomi ansvarar för samordning av hållbarhetsfrågor inom miljö. Miljöarbetet är integrerat i verksamheten och de ordinarie processerna.

4. Bindande krav

Riksgälden har ett förenklat miljöledningssystem som omfattar verksamhetens direkta miljöaspekter enligt Förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Riksgälden har miljörutiner för att säkerställa att tillämplig miljölagstiftning följs. Miljörutinerna finns dokumenterade i miljöledningssystemet. De ordinarie verksamhetsprocesserna som finns dokumenterade på intranätet säkerställer att regeringsuppdrag verkställs enligt krav.

5. Miljöåtaganden

Riksgäldens miljöåtagande är att följa tillämplig miljölagstiftning och att begränsa verksamhetens resursutnyttjande och klimatpåverkan. Åtagandet uppnås genom årligen satta miljömål och mätning av miljöprestanda. Riksgäldens miljöledningsarbete har fokus på ständig förbättring av Riksgäldens miljöprestanda. Utöver den ordinarie verksamhetsplanen så beslutar verksamheten även om särskilda satsningar som genomförs för att uppnå bättre miljöprestanda.

6. Miljömål

Genom tillämpning av miljöledningssystemet identifieras betydande miljöaspekter på Riksgäldens verksamhet i återkommande miljöutredningar. Miljöaspekterna ligger tillsammans med miljöåtagandet enligt avsitt 3 i Hållbarhetspolicyn till grund för de årligen satta miljömålen. Miljömålen sätts inom ramen för den ordinarie verksamhetsplaneringen och är en del av Riksgäldens ordinarie verksamhetsplan.

7. Uppföljning

Uppföljningen av Riksgäldens miljömål sker kvartalsvis tillsammans med den ordinarie uppföljningen av verksamhetsplanens mål. Tillämplig miljölagstiftning följs upp två gånger per år på funktionsnivå. Övrig miljöprestanda med tillhörande aktiviteter följs upp minst en gång per år i samband med Miljöledningsrapporten som upprättas årligen inom ramen för miljöledningssystemet.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2017.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

- energianvändning, el och kyla
- resursanvändning av kontorspapper

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Att göra en energikartläggning som grund för det fortsatta energieffektiviseringsarbetet i Riksgäldens nya lokaler (togs i bruk i december 2017).

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Vi har upphandlat energieffektiviseringskonsulter, FVB, för uppdraget att genomföra en energikartläggning.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Målet är uppfyllt. Energikartläggningen är genomförd och visar bland annat att förbrukningen av verksamhetsel är cirka 48 kWh/m² vilket är lägre än genomsnittet för nyproducerade lokaler. Energikartläggningen mynnade ut i ett antal förbättringsåtgärder. Riksgälden har fattat beslut om att genomföra förbättringsåtgärder gällande TV-skärmar, timer för skrivare och omprogrammering av belysningen för ljusgården. Åtgärderna beräknas minska verksamhetselen med ytterligare 2 procent.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

-Upphandling

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Att följa upp minst 50 procent av de avtalsleverantörer vi har ställt krav på att de ska ha miljöledningssystem.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Riksgälden har ställt krav om miljöledningssystem vid 16 procent av våra upphandlingar.

Genom en uppföljande enkät, till de leverantörer som omfattas av kravet, har det skett en kontroll av att leverantörerna alltså lever upp till ställda krav.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Målet att följa upp att leverantörernas miljöledningssystem uppfylls. 63 procent av leverantörerna har genom enkät och intyg verifierat att deras miljöledningssystem svarar mot kravet. Resterande 37 procent har inte svarat på enkäten.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

Riksgälden har en myndighetsanpassad och webbaserad miljöutbildning som alla medarbetare på Riksgälden har genomfört och nya medarbetare löpande genomför. Riksgäldens miljösamordnare har informerat alla medarbetare om miljöledningsarbetet vid två personalmöten och haft särskilda miljömöten för de avdelningar/enheter som har funktioner som är direkt berörda av miljölagstiftningen.

Inför såväl riskanalys som verksamhetsplanering har verksamheten informerats om

Riksgäldens miljöåtagande och betydande miljöaspekter.

Miljösamordnaren har informerat om miljöledningsarbetet på Riksgälden genom internutbildning för nyanställda.

En särskild satsning gjordes i oktober 2018 då samhällsdebattören Anders Wijkman anlätades för att inom ramen för seminarieserien "Riksgäldskunskap" föreläsa om miljöpåverkan, klimatförändringar och transformativa förändringar.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Samtliga medarbetare på Riksgälden har energieffektiva, bärbara datorer och mobiler. Medarbetare och chefer kan efter behovsprövning även få tillgång till en läsplatta. Myndighetens serverutrustning är virtuell.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Samtliga medarbetare kan koppla upp sina bärbara datorer oavsett om hen är i hemmet eller på tjänsteresa. Riksgälden använder Skype för video- och telefonmöten.

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		4 194	27	562	4
b) Bilresor	49	224	1	207	1
c) Tågresor	33	0,01	0,000	0,01	0,000
d) Bussresor	12	0	0,00		
e) Maskiner och övriga fordon					
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		4 418	28	769	5
1.3 Flygresor över 50 mil	161	100 336	643	77 761	486

1.4 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Nya mätmetoder - negativ påverkan, Nya uppdrag - negativ påverkan, Övrigt med kommentar:

Riksgälden har fått nya uppdrag dels för Kärnavfallsfinansiering och dels sedan tidigare Resolutionsuppdraget som först nu är fullt ut bemannat. Dessa enheters verksamheter kräver närvaro vid internationella möten, vilket medför fler flygresor.

Riksgälden har avropat ny resebyrå i april. Det förefaller som om den nya resebyrån BIG räknar med högre koldioxidutsläpp per flygresor än den tidigare resebyrån FCM, men frågan har inte utretts. Som exempel kan flygsträckan Arlanda- Amsterdam med Boeing 737 anges, FCM räknar här med 119 kg CO₂ utsläpp och BIG räknar med 217 kg CO₂ utsläpp. Det finns i nuläget ingen gemensam standard för hur koldioxidutsläpp ska beräknas.

Resebyråerna har inte kunnat lämna statistik för antal flygresor enligt Naturvårdverkets instruktion "Vid beräkning av antal resor ska en (1) flygresor räknas som en hel resa från hemort/stationeringsort, tur och retur, åter till hemort/stationeringsort, oavsett transfer, byten och mellanlandningar motsvarande en reseräkning". Riksgälden har därför dividerat antal flygsträckor på två.

Riksgälden klimatkompenserar för koldioxidutsläppen genom Golden standard ID GS2557, Trädplanteringsprojektet "Tropical Mix" i Panama.

1.5 Hur uppgifterna är framtagna?

Leverantörsuppgifter

1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på:

Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

Statistik från de avtalade resebyråerna som Riksgälden under året har haft avtal med.

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2018	2017	2016
Verksamhetsel (avser lokaler)	382 848	465 694	510 570
Fastighetsel	109 410	169 075	168 952
Värme	205 895	245 991	261 539
Kyla	283 062	91 091	117 255
Totalt	981 215	971 851	1 058 316

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Verksamhetsel (avser lokaler)	2 454	2 911	3 132	103	101	111
Fastighetsel	701	1 057	1 037	29	37	37
Värme	1 320	1 537	1 605	55	53	57
Kyla	1 815	569	719	76	20	25
Totalt	6 290	6 074	6 493	264	211	230

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2018	2017	2016
Energi			

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad

Värmeförbrukningen är delvis normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2018	2017	2016
Verksamhetsel	100 %	100 %	100 %
Fastighetsel	100 %	100 %	100 %
Värme	89 %	89 %	78 %
Kyla	100 %	100 %	100 %
Utanför lokaler	0 %	0 %	0 %
Totalt	98 %	97 %	95 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecifierad förnybar el i myndighetens elavtal?

Krav har ställts på produktionsspecifierad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (vid ja ange vilka åtgärder som har genomförts)

Ja

Riksgälden har haft en dialog med fastighetsägaren och sänkt ljusstyrkan i delar av lokalerna vilket innebär en minskad förbrukning av verksamhetsel.

2.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa))

Övrigt med kommentar:

Riksgälden flyttade till nya kontorslokaler med mindre yta i december 2017. Den angivna kvadratmeterytan är beräknad på serverhall, kontorsyta, arkiv från januari till december 2018 samt på att Riksgälden under mars har hyrt det gamla gallringsarkivet och har fått stå för värme och fastighetsel för de gamla kontorslokalerna under januari månad. Både den genomsnittliga kvadratmeterytan för 2018 och energianvändningen för 2018 är därför högre än vad det kommer att vara framöver när de gamla kontors- och arkivlokalerna är helt avvecklade. Överlappningen innebär att verksamhetselen är 45 871 kWh högre och att fastighetselen är 15 615 kWh högre. Utan överlappningseffekt så är 2018 års totala energiförbrukning 919 729 kWh.

Riksgäldens omfattande IT-system innebär att serverhallen står för 60 procent av Riksgäldens verksamhetsel och 22 procent av Riksgäldens användning av kyla.

Enligt Riksgäldens nya hyreskontrakt så ska myndigheten stå för 16,73 procent av fastighetens kyla, värme och fastighetsel. Fram till juni 2019 så är de värden som uppgetts preliminära. Avräkning sker i efterhand enligt hyreskontraktet.

Användningen av kyla i de nya lokalerna är hög och Riksgälden kommer att arbeta för att få bättre kunskap om fastighetens användning av värme och kyla.

2.7 Hur är uppgifterna framtagna?

Leverantörsuppgifter

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2018	2017	2016
Upphandlingar och avrop med miljökrav	49	35	24
Upphandlingar och avrop totalt	79	79	71
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	62 %	44 %	34 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärde där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärde.

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärde, ange skälen för det:

Annat:

Inte relevant.

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (vid nej ange skälen för det)

Ja

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2018	2017	2016
Upphandlingar och avrop med miljökrav	51 470 400	29 899 000	16 738 050
Upphandlingar och avrop totalt	63 359 406	43 757 400	35 391 550
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	81 %	68 %	47 %

3.5 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Övrigt med kommentar:

Upphandlingsfunktionen hjälper beställaren att ställa relevanta miljökrav.

3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (om ja ange vilka områden som tas upp i dokumentet)

Ja

Energianvändning för IT, Miljöhänsyn vid anskaffning av IT

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde).

	2018	2017	2016
Andel (%)	99 %	100 %	37 %
Värde (Skr)	3 860 000 Skr	6 850 000 Skr	3 900 000 Skr

Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar?

Energiförbrukning, Farliga ämnen, Återvinningsbarhet

Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
PC-arbetsplats	59 200			379		
Skrivare	5 150			33		
Serverar och Serverrum	229 842			1 473		

Hur är uppgifterna framtagna ?

Leverantörsuppgifter

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Resfria möten	119	87	54	1	1	0

Hur är uppgifterna framtagna ?

Leverantörsuppgifter

Frågor om förklaring till resultatet

4.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Riksgälden har fått fler uppdrag som kräver fler möten. Antal resfria möten har ökat men ligger på en låg nivå. Riksgälden har tagit beslut om att upprätta en instruktion för möten och resor. Syftet med instruktionen är bland annat att få flera medarbetare att använda sig av resfria möten. Instruktionen kommer att beskriva på vilket sätt som Riksgäldens teknik för resfria möten kan användas.

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?

Nej

4.8 Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh)

Nej

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?

Ja

Miljöbyggnad Silver.

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt?

Ja

Bevakningstjänster, 400 000 kronor, miljöfordon

Resebyråttjänster, 1 000 000 kronor, miljöstatistik

Bemannings-tjänster, 700 000 kronor, miljörutiner

Ljuskällor, 2 000 kronor, LED-teknik

Konferenslokal, 150 000 kronor, miljömärkta produkter

Stockholm 2019-02-21

Hans Lindblad

Riksgäldsdirektör